



Raadsvoorstel 1 Vergadering 9 januari 2018

Gemeenteraad

Onderwerp : Stedelijk Gebied Eindhoven - Samenwerkingsagenda 2018-2025

B&W vergadering : 7 november 2017

Zaaknummer : 33573141

Dienst / afdeling : SP - Strategie en Programma's

Aan de gemeenteraad,

De negen gemeenten van het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) hebben op 20 december 2013 het 'Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013' gesloten. Afspraak in dit bestuursconvenant is dat de samenwerking in 2017 dient te worden geëvalueerd. In verband met de timing van het evaluatieproces zoals dat in de Metropoolregio Eindhoven is/wordt doorlopen, is besloten om deze evaluatie in het voorjaar van 2017 te doorlopen. Alle raden van de negen samenwerkende gemeenten zijn medio juni per raadsinformatiebrief (Helmond : RIB 043) geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie en hebben daarbij het rapport "Evaluatie Samenwerking Stedelijk Gebied Eindhoven" (Berenschot) ontvangen. Deels vooruitlopend op het evaluatierapport is gestart met de doorontwikkeling van de SGE-samenwerking, resulterend in voorliggende "Samenwerkingsagenda 2018-2025 Stedelijk Gebied Eindhoven". Deze samenwerkingsagenda wordt in de periode november-januari, met gelijkluidend dictum, aan de negen gemeenteraden aangeboden. Afzonderlijk wordt aan de raden een "afsprakenkader Wonen" voorgelegd, omdat de afspraken ook integraal onderdeel vormen van het hoofdstuk Wonen in de samenwerkingsagenda. In deze samenwerkingsagenda wordt de inhoud waarop we met de negen gemeenten in het stedelijk gebied van Eindhoven gaan samenwerken vormgegeven. Deze samenwerking is vormgegeven vanuit een samenbindend concept met als doel te zorgen voor een hoge kwaliteit van leven voor onze inwoners en een bloeiende economie. Hieraan zijn vervolgens de thema's economie, wonen, voorzieningen en het verbindende thema ruimte gehangen. Vervolgens wordt in de agenda een voorstel gedaan met betrekking tot de juridische samenwerkingsvorm. Het voorstel is om de huidige wijze van samenwerken middels een convenant verder te optimaliseren

Beleidsmatige context

In de recent vastgestelde visie op de bestuurlijke toekomst van Helmond (Helmond, slimme stad als brug naar de toekomst) wordt gesteld dat Helmond als partner binnen zowel de Metropoolregio Eindhoven, als in twee subregio's (het Stedelijk Gebied Eindhoven en De Peel) de samenhang in de totale regio tracht te bevorderen.

"De subregio Stedelijk Gebied Eindhoven zien wij als hét vehikel voor tenminste de uitdagingen op het vlak van 'Wonen', 'Werken' en 'Voorzieningen', essentiële onderwerpen die ook voor de inwoners van Helmond om een collectieve invulling vragen. Daarbij dragen wij aantoonbaar bij, ook via culturele en sportieve hotspots zoals Het Speelhuis, de Cacaofabriek en de nieuwe Braak, die allen betekenis en uitstraling richting de hele regio hebben. De doorontwikkeling die het Stedelijk Gebied Eindhoven nu doormaakt, waarin de samenwerking kan worden uitgebreid op andere thema's die de gemeenten óók binden, sluit aan bij de visie van Helmond."

Beoogd effect en/of resultaat

Het versterken van een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners en het bevorderen van een bloeiende economie, c.q. versterken van het vestigingsklimaat. Daartoe richt voorliggende SGE-samenwerkingsagenda zich op de thema's wonen, economie, voorzieningen/evenementen en ruimte.

Deze samenwerkingsagenda houdt nadrukkelijk verband met de Brainportstrategie (in casu Brainport Next Generation). Ook wordt door de 9 gemeenten van het SGE, met deze Samenwerkingsagenda, nadrukkelijk ingezet op complementariteit en het voorkomen van dubbelingen met andere samenwerkingsverbanden.

Argumenten

1.1 De opgaven voor de benoemde thema's kunnen op dit schaalniveau tot de beste resultaten leiden. Er is een natuurlijke samenhang en verbondenheid tussen de gemeenschappen in het stedelijk gebied. Het



dagelijks leven van onze inwoners en bedrijven speelt zich al decennia lang voornamelijk af binnen dit gebied (Daily Urban System). De opgaven op de thema's wonen, economie, voorzieningen en evenementen en ruimte zijn sterk met elkaar verweven. Oplossingen voor die opgaven beïnvloeden elkaar en door samen te werken kunnen we die invloed in positieve zin sturen. Uiteraard zijn er ook verbanden met opgaven op lokaal en regionaal niveau (MRE). Het stedelijk gebied vervult hierin een schakelfunctie en biedt aanknopingspunten voor het MRE-herijkingsproces dat in 2018 zal worden doorlopen.

In de SGE-Samenwerkingsagenda is gekozen voor juist die deelaspecten binnen de vier thema's waarop de 9 gemeenten samen "het verschil" kunnen maken.

Tevens maakt dit een sterkere positionering van de regio Eindhoven mogelijk, ook op nationale tafels. De SGE-samenwerking ondersteunt de lobby's van Brainport Eindhoven.

1.2 Het schaalniveau maakt efficiënt en effectief handelen mogelijk.

Het dagelijks handelen van veel inwoners (inwonertal 505.341 per 1-1-2017) in het Stedelijk Gebied Eindhoven is veelal gemeentegrens overstijgend, maar speelt zich voor een groot deel wel af binnen het stedelijk gebied. De samenwerking van de 9 gemeenten vormt dan ook een logisch schaalniveau om te komen tot afspraken op de benoemde thema's. Met slechts 9 gemeenten vormt het ook een overzichtelijk schaalniveau, waarbij het eigenaarschap bij de gemeenten blijft liggen. Door het vaststellen van de samenwerkingsagenda, stelt u de kaders van de samenwerking binnen het stedelijk gebied van Eindhoven vast. Dit zorgt ervoor dat vervolgens met slagkracht kan worden gehandeld en voortvarend tot uitvoering gekomen kan worden.

2.1 De raden stellen de kaders voor de SGE-samenwerking en behouden hun bevoegdheden.

De besluitvorming over de afzonderlijke onderwerpen, c.q. samenwerkingsresultaten blijft bij de afzonderlijke raden. Hierdoor blijft ook de inhoud en de manier waarop ermee wordt omgegaan democratisch gelegitimeerd. In hoofdstuk 7 van de samenwerkingsagenda geeft u kaders mee op welke manier er moet worden samengewerkt.

Het vervolgens op te stellen convenant is daarmee een verdere uitvoering en des colleges. Het college is ook bevoegd om een convenant zoals in dit geval wordt voorzien te sluiten.

2.2 Deze werkwijze vergroot de slagkracht ten opzichte van het convenant uit 2013.

Zo kunnen we binnen de door uw raad gestelde kaders flexibel acteren. Dat vergroot de noodzakelijke slagkracht van de samenwerking. Bovendien past dit ook binnen den nieuwe werkwijze van de samenwerking zoals dat in voorliggende agenda wordt voorgesteld.

3.1 De raad is bevoegd tot intrekken van het convenant uit 2013.

Het Bestuursconvenant uit 2013 is door alle gemeenteraden goedgekeurd voordat deze door de 9 gemeenten is ondertekend. Het is daarom ook aan de gemeenteraden om het oude convenant in te trekken. Dit kan echter pas nadat er een nieuw convenant is, anders ontbreekt de 'formele' basis voor de samenwerking.

Kanttekeningen

1.1 Er zijn meerdere thema's waarop kan worden samengewerkt.

Gedurende het proces zijn veel, zo niet alle, onderwerpen langsgelopen waarop kan worden samengewerkt. Concrete voorbeelden daarvan zijn Talentontwikkeling, Duurzaamheid, Zorg en Mobiliteit. Er is echter ook gekeken waar de meerwaarde ligt van de samenwerking binnen de samenwerking van de gemeenten in het Stedelijk Gebied. Daarnaast is ook gekeken naar de onderwerpen die reeds op andere (samenwerkings)tafels worden behandeld. Dit heeft uiteindelijk geleid tot bijgaand voorstel (agenda).

1.2 De thema's van de samenwerkingsagenda komen ook aan de orde in andere samenwerkingsverbanden.

In sommige gevallen is dit zo, maar dan gaat het om taakafbakening binnen een thema. De SGE-Samenwerkingsagenda biedt nadrukkelijk een basis om dubbelingen met de MRE-samenwerking (in de toekomst) te voorkomen.

Als bijlage bij dit raadsvoorstel is een begrippenlijst toegevoegd, welke onder andere als doel heeft de verhouding van het SGE tot andere samenwerkingsverbanden te verduidelijken.



1.3 Het is een 'coalition of the willing'.

Het is niet mogelijk om slechts een deel van de agenda te accorderen. In alle 9 gemeenten ligt een gelijkkluidend besluit met agenda voor. Dat betekent dat alle gemeenten op dezelfde voorwaarden en met dezelfde agenda in moeten stemmen. Er ligt dus in alle gemeenten dezelfde agenda en een concept raadsbesluit met gelijkkluidend dictum voor.

In die gemeenten waar de financiering van de SGE-samenwerking om raadsbesluitvorming vraagt, is vanzelfsprekend een maatwerk formulering aan het dictum toegevoegd.

2.1 De samenwerkingsagenda loopt voor op in de discussie over de doorontwikkeling van de Metropoolregio Eindhoven.

De samenwerkingsagenda Stedelijk Gebied Eindhoven kan worden gezien als een bouwsteen voor de Metropoolregio Eindhoven. Zoals reeds gesteld is het doel om de verschillende samenwerkingen aanvullend op elkaar te laten zijn. De onderwerpen waarvoor het schaalniveau van het Stedelijk Gebied Eindhoven het logische c.q. ideale niveau is om afspraken te maken, zijn opgenomen in deze agenda. Daarmee wordt voorkomen dat de afspraken binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven de doorontwikkeling van de Metropoolregio 'in de weg' staan.

3.1 De raden worden actief geïnformeerd over het convenant.

De colleges maken het convenant op en sluiten dit af. De raden worden hier echter wel actief over geïnformeerd, zodat zij haar controlerende taak kan uitvoeren bij de manier waarop de colleges het convenant vormgeven.

Middelen

In de Samenwerkingsagenda 2018-2015 wordt ingegaan op de financiële arrangementen op 3 niveaus:

1. Actieprogramma's.

a. In de Samenwerkingsagenda staan acties voor de komende periode beschreven. Voor deze acties kan specifieke externe expertise nodig zijn. Indien aan de orde nemen de portefeuillehouders hierover een beslissing en zorgen ze zelf voor financiering. Dekking voor deze projecten is pas aan de orde op het moment dat tot een actie besloten wordt en komt uit de posten die aansluiten bij de doelen waar het project aan bijdraagt. Zowel voor wat betreft het oude als het nieuwe convenant geldt dat dekking gezocht moet worden binnen de huidige begroting, ten laste van de inhoudelijke programma's. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de huidige begroting voor 2018 hierop is toegerust.

b. Op een beperkt aantal dossiers wordt ingezet op planvorming vanuit de gezamenlijke investeringsruimte. Deze wijze waarop dit precies vorm krijgt wordt nader uitgewerkt in de betreffende dossiers.

2. Het SGE secretariaat.

De ambities in de samenwerkingsagenda vragen om meer inzet en middelen dan in het verleden nodig waren. Vooralsnog wordt in de Samenwerkingsagenda uitgegaan van een bezetting van 2 fte en een werkbudget met een plafond van € 100.000. Deze kosten worden naar rato van de inwoners per 1-1—2017 doorbelast naar de 9 gemeenten. Het aandeel van Helmond is 17,93%.

De formatiekosten zijn mede afhankelijk van inschaling van de functies. De kosten zijn indicatief berekend op € 200.000,-. Het aandeel van Helmond in dit bedrag bedraagt € 35.858.

Het werkbudget is bedoeld voor sprekers tijdens bijeenkomsten, kleine onderzoeken binnen de thema's, organisatie van de regioconferentie etc. Verder om in te kunnen spelen op onvoorziene knelpunten als het gaat om personele capaciteit en problemen binnen projecten sneller op te lossen. Door uit te gaan van een ruimer budget hoeft minder snel apart financiering geregeld te worden. Aan het werkbudget wordt een limiet (plafond) gesteld om te voorkomen dat een reserve gekweekt wordt. Voorstel is om steeds op basis van nacalculatie te verrekenen. Het aandeel van Helmond in het werkbudget is hiermee maximaal € 17.929.

In totaal bedraagt de Helmondse bijdrage aan de kosten van het secretariaat en werkbudget aldus € 53.787. In de begroting van Helmond in 2018 is structurele dekking van € 17.076 opgenomen op basis van de huidige formatie (1 fte) en werkbudget (€ 20.000). Er is nog geen rekening gehouden met de stijging van kosten voor formatie en werkbudget met (afgerond) € 37.000. Dekking hiervoor zal in 2018 incidenteel opgevangen worden binnen de begrotingspost regionale samenwerking. Structurele dekking zal betrokken en afgewogen worden bij de voorbereiding van de begroting in 2019.



3. Ambtelijke ondersteuning (personele consequenties).

De overige ambtelijke ondersteuning (voorzitterschap en ondersteuning van ambtelijke vooroverleggen en specifieke werkgroepen) wordt geleverd door de individuele gemeenten op basis van “gesloten beurzen”. Iedere gemeente lost dit naar vermogen binnen haar eigen formatie op, waarbij wel geregeld gekeken wordt of recht wordt gedaan aan het beginsel om dit naar draagkracht te doen. Inherent aan de doorontwikkeling van de samenwerking is dat in deze werkwijze een hogere capaciteit nodig is, maar dit is mede afhankelijk van de uiteindelijke ambities van bestuurders.

Juridische aspecten

In de samenwerkingsagenda wordt gesproken over “wij”. Met “wij” wordt bedoeld de onderscheidenlijke bestuursorganen van de negen gemeenten, met inachtneming van ieders bevoegdheden, of, ieder voor zover het de eigen bevoegdheden betreft.

Wij stellen u voor om te besluiten conform bijgaand concept besluit.

Het advies van de commissie Omgeving zal, na ontvangst, voor u ter inzage worden gelegd.

Burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester

mevr. P.J.M.G. Blanksma - van den Heuvel

de secretaris

mr. drs. A.P.M. ter Voert

Bijlagen

Samenwerkingsagenda Stedelijk Gebied Eindhoven 2018 – 2025

Begrippenlijst ten behoeve van de samenwerkingsagenda



Raadsbesluit 1
Vergadering 9 januari 2018

Gemeenteraad

De raad van de gemeente Helmond;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 november 2017;
gelet op de bepalingen van de Gemeentewet;

besluit:

1. **De Samenwerkingsagenda 2018-2025 Stedelijk Gebied Eindhoven vast te stellen als kader voor de subregionale samenwerking op het gebied van Economie, Wonen, Voorzieningen en Evenementen en Ruimte.**
2. **Het college de opdracht te geven hiervoor samen met de andere colleges een convenant uit te werken en af te sluiten.**
3. **De samenwerkingsagenda 2018-2025 en het daarop gebaseerde convenant in de plaats te laten treden van het 'Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven' (d.d. 20-12-2013) en deze als ingetrokken en beëindigd te beschouwen op het moment dat het nieuwe convenant in werking treedt.**

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 9 januari 2018.

De raad voornoemd,
de voorzitter

de griffier